

Volkstuinvereniging De Noort Bonnen

Nieuwsbrief nummer 7

December 2016

Na een lange en mooie nazomer met veel zon en warmte zitten we nu al in december. De eerste nachtvorst en de eerste herfststorm zijn een feit, Sinterklaas is weer vertrokken en de feestdagen komen er aan!

Ook nu een welkom voor de nieuwe tuinleden, hopelijk brengt de volkstuin jullie net zoveel plezier als het ons doet. Stel je vragen, volkstuinders delen graag hun kennis, kies zelf wat je ermee doet!!

We kunnen terugkijken op een zeer wisselend tuinseizoen, met droogte en met zeer veel regen. Het wordt nu toch wel stil en leeg in de moestuin. De koudste maanden komen eraan. Tijd om terug te blikken op de successen én mislukkingen, de balans op te maken, te leren van fouten en het volgende seizoen voor te bereiden. Een schone lei is een lovenswaardig streven...

Teeltplan voor de moestuin:

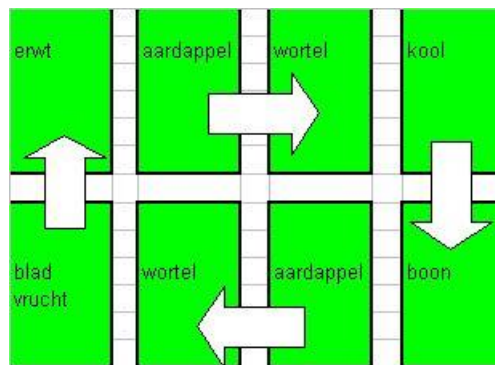
Zo is het maken van een **teeltplan** voor de moestuin handig, zowel voor de ervaren moestuinder als voor de beginner. Het dwingt je na te denken over de groenten die je wilt telen en hoe je de ruimte wilt benutten. Het kan strak of nonchalant uit de losse hand.

Bij het maken van een teeltplan plaats je de oppervlakte van de moestuin op papier in vakjes. Daarop teken je dan de paden en de percelen per groente die je erop wil kweken. Op het teeltplan maak je ook een tijdschema, waarop voor-, hoofd-, en na teelten worden vermeld.

Het is van groot dat peul-, blad-, vrucht-, kool- en wortelgewassen geen twee jaar na elkaar op dezelfde plaats komen te groeien. Zonder wisselende teelten (vruchtwisseling) kan er bodemmoeheid optreden. Bodemmoeheid wordt o.a. veroorzaakt doordat bepaalde plantengroepen steeds dezelfde voedingsstoffen uit de grond halen. Kweek je meerdere jaren na elkaar groenten uit dezelfde gewassengroep dan heb je meer kans op plagen en ziekten en op een kleinere opbrengst.

Een goede **vruchtwisseling** is in feite een eerste belangrijke stap om ziekten te voorkomen.

Voorbeeld van een eenvoudig teeltplan

Groenbemesting

In dit kader is het ook goed om na te denken om te groen bemesten. Groen bemesten is het telen van planten op een stuk grond om deze vervolgens onder te ploegen of te mulchen. Dit wordt gedaan om het percentage organische stof en het stikstofgehalte in de bodem te verhogen. Een deel van die organische stof wordt in de bodem omgezet in humus. Met de teelt van bepaalde soorten groenbemesters brengt u de afgenomen belangrijke stoffen dus op een natuurlijke manier in de grond terug. Voor biologische teelt is dit een mooie manier om je grond extra gezond te houden.

Groenbemesters hebben zelf ook voeding nodig, om te groeien gebruiken ze voedingsstoffen uit de grond. Daarentegen behouden ze ook voedingsstoffen uit die anders uitgespoeld zouden zijn door regen of door onkruid zouden zijn opgenomen. En uiteindelijk geeft ze ook weer organisch materiaal inclusief voedingsstoffen terug. En zo lang het meer spaart en teruggeeft dan het verbruikt.....

Uiteindelijk hangt dus veel af van de soort groenbemester zelf en de tijd dat je die zaait.

Voorbeelden van groenbemers:

Gele Mosterd (*Sinapsis alba*)

Snelgroeïend, kan zowel als hoofdteelt als nateelt worden gezaaid.

In zomerteelt wel afknippen omdat ze zich anders uitzaait. In nateelt bevriest ze in de winter en laat dan een mooie losse grond achter. Sterk gevoelig voor knolvoet.

Gele Lupine (*Lupine luteus*)

Eenjarig, vooral geschikt voor lichte zanderige zure gronden. Legt goed stikstof vast, groeit in het begin traag maar later levert ze voldoende organische stof.

Phacelia (*Phacelia tanacetifolia*)

Bijenplant met mooie lilapaarse of roze bloemen. Groeit snel en bedekt de grond goed, daardoor houdt ze onkruid goed tegen. Geschikt als hoofdteelt, ze kan heel slecht tegen lage temperaturen. 60 dagen na het zaaien zijn de planten al zo sterk ontwikkeld dat de wortels al gaan afsterven en de bodem dus profijt krijgt van de planten. De wortels schijnen ook de ontwikkeling van aaltjes te remmen.

Het mooie van veel groenbemers is dat zij tegelijkertijd ook zeer goede bijen planten zijn!!

Even een weetje:

- Aardappelen groeien graag op een perceel waar in de winter ervoor groenbemester is ondergewerkt.
- Zaai geen groenbemester die veel stikstof levert op een stuk waar in de zomer erop peulgewassen (houden niet van stikstof) of wortelgewassen (levert veel blad maar weinig knol) komen.

Groen bemesten is een waardevolle aanvulling op andere manieren van het verrijken van je bodem. Het geeft de grond een boost, het geeft voedsel voor de bijen en andere insecten en het onderdrukt onkruid. Eigenlijk een win-win situatie!

Herfstschotel

Ingredienten 4 personen

- 2 preien, fijngesneden
- 1 tl olijfolie
- 300 g boerenkool, in reepjes
- 3 vastkokende aardappels
- 1 kleine knolselderij, geschild
- pompoen van 1 kg, geschild
- 2 uien
- 200 ml melk
- 300 ml slagroom
- ½ bosje tijm
- 4 tenen knoflook, met velletje, gekneusd
- 2 laurierblaadjes
- nootmuskaat
- 20 g pittige cheddar, geraspt
- handjevol walnoten

Bereiden:

Verwarm de oven voor op 200 °C. Vet een ovenschaal in. Bak op laag vuur de prei in de olie in ongeveer 10 min. zacht; voeg halverwege de boerenkool toe. Snijd de rest van de groenten in stukjes en roer ze door elkaar in een andere pan. Roer er de melk en room, de helft van de tijm, de knoflook en laurierblaadjes door en verwarm dit alles 5 minuten op laag vuur.

Haal de groenten uit de pan en houd de saus apart. Maak laagjes in de ovenschaal met de groenten afgewisseld door de prei met boerenkool, tijm en geraspte nootmuskaat. Haal de laurierblaadjes, takjes tijm en tenen knoflook uit de saus en schenk hem over de groenten.

Bestrooi het gerecht met de kaas en de rest van de tijm, rasp er nog wat nootmuskaat over en voeg zout en peper toe. Leg er aluminiumfolie over en bak het gerecht 30 min. in de oven.

Verwijder de folie, strooi de walnoten erover en bak je herfstschotel in nog eens 10 min.

Things to do:

- Gereedschap schoonmaken en oliën.
- Druiven snoeien.
- Kas winterklaar maken (afgefallen blad in een hoek vegen als overwinteringsplaats voor kleine dieren, dit kan natuurlijk ook buiten in een hoek van de tuin!).
- Dahlia's en andere knollen uit de grond en de knollen laten drogen en vorstvrij laten overwinteren.
- Zaden uitkiezen en bestellen.....zie hieronder.

Berichten van het Bestuur:

- We hebben een nieuwe 2^e secretaris, Bert Blankers. Welkom Bert!
- De ontwikkelingen rond de overgang van de verhuur en het innen van de huur naar de AVVN zijn nog niet definitief rond. Dat betekent dat onze vereniging de huur en contributie van de RBvV komend jaar nog zelf zal innen bij de leden.
- **De aardappelen- en zaad bestelgidsen voor 2017 zijn er!**
Verkrijgbaar op zaterdag in de kantine van 10.00 tot 12.00 uur of maandag morgen in de winkel. En anders:
via de tuin van Bertus (tuin 17) of
via B.v.d. Kruk tel. 06 - 23169101, of
via Henk Nieuwenhuizen tel: 0174 - 383174.

De bestellijsten inleveren bij boven genoemde personen vóór 7 januari 2017.

VOORAF BETALEN !!

Heeft u tips, ideeën of wilt u een verhaal kwijt in de nieuwsbrief, laat dat dan weten via een briefje in de brievenbus. Vermeld uw naam, tuinnummer en telefoonnummer en we nemen snel contact op.

Of u stuurt een mail naar: nieuwsbrief-denoortbonnen@outlook.com

Volkstuinvereniging De Noort Bonnen, Tasmanweg 124, Hoek van Holland

www.denoortbonnen.nl

Volkstuinvereniging De Noort Bonnen

Contactpersoon voor de nieuwsbrief: Martha van den Heerik, tuin 36